

ПЕРЕДМОВА

Число тринадцять давно обросло забобонами й страхами. У когось воно викликає легку посмішку, у когось – тремтять коліна. Минуло десять років з того моменту, коли темрява вперше «прокинулася» у збірці *«Світильник Джека»* (2015). З того часу ви мандрували нашими сторінками крізь кладовища мрій і покинуті будинки, бачили сни, у яких чули голос, що шепоче із тріщини між світами. Ми знали, що цей день настане – і збірка *«13»* буде особливою. Адже в ній відбиваються страхи, які ми поборолі і яким тепер сміливо дивимося в очі.

Тринадцять оповідань. Тринадцять авторів. Справжня чортова дюжина.

Кожен із нас занурив перо в чорнило зі снів, зачерпнув натхнення із власного джерела темряви: хтось – із дитячих жахів, хтось – із опівнічних думок, хтось – із подій, які волів би забути. Цю збірку об'єднує страх, а точніше його безмежність і здатність проникати в усі куточки тіла й душі.

Ми всі – різні, але цього разу говоримо одним голосом. Голосом тієї самої одиниці й трійки, що відчиняє двері, які краще було б тримати зачиненими.

Тут кожна історія – це крок у пільму. Ви неодмінно знайдете себе десь поміж рядків чи в тиші після останнього абзацу.

Це – не просто тринадцята збірка. Це – тринадцята спроба заглянути в те, що ховається між словами, у снах, серед буденних речей. Це – наш виклик страху, наш уклін темряві, наші вітання тим, хто ніколи не спить.

Люся

Рожеві стіни задують мене швидше, ніж Люся. Останнім часом я вже ледве встаю з ліжка: мої м'язи струхлявіли, стопи оніміли, а пальці ніг майже відмерли. Та все ж нерухливий спосіб життя стерпіти я можу, а от спазми в шлунку – ні. Він безнастанно клекоче й викручується від будь-якої їжі та, мабуть, застоюного кімнатного повітря. Я став таким немичним, що без Люсі не міг навіть підмитися. Хоча вона це робила з таким запалючим бажанням, наче я її улюблений двомісячний онук, а не дорослий хлопець, якого вона прикувала до ліжка. Хай там як, але нетримання вже не видається мені чимось принизливим чи жалюгідним, як це було раніше. Почасти приємно, коли ніжні бабусині руки знімають спідню, гладять сідниці та протирають вологою ганчіркою чутливі зони.

Три роки тому, коли потрапив до Власниці, я б ні за що б не повірив, що єдиною насолодою в житті стануть старечі руки в промежині. Чесно

кажучи, це й зараз звучить кепсько. Тоді першокурсника Данила цікавили нове місто, навчання, вечірки та дівчата. Але тепер у мене лише рожеві стіни, що стали непоганим полотном для фантазій. Та ні, чорт забирай, вони зводять з глузду! Кожен божий день я дивлюся на них, ненавиджу їх і благаю, щоб вони відчепилися.

А може я в Люсі не перший, тому ці криві стіни – рожеві? Стара карга ними катує молодих хлопчиків, а Данило лишень черговий із них... Я дістав з-під ліжка дволітрову пляшку із сечею. До вбиральні Власниця мене не пускала, а ходити під себе мені не подобалося, хоча вона і пропонувала. Якраз у мить сечовипускання Люся прочинила двері, тримаючи тацю з наїдками.

– Їстоньки принесла, Данусю.

Вона ніби зумисне заходила, коли я лежав напівоголений.

– Тут капуста, квашена капуста, млинці з медком і солодкий чай, – Люся залишила тацю на табуретці біля ліжка. – Усе, як ти любиш, дитя моє світле.

Тхнуло сильно, але я вже звик до її жирного і присипаного цибулею варива. Власниця розкуйовдила моє брудне волосся тремтливими крейдяними пальцями. Доводилось стримуватися, щоб не вирвати від її кислотного запаху поту. Інколи я не розрізняв, чого боюся більше – збочень чи смороду.

Вона нагнулась, щоб поцілувати мене в лоб, і я знову, бляха, побачив її морщаві груди.

– Скоро зайду зі смаколиком, – бабуня почимчикувала до виходу, злегка причинивши двері з рифленим склом.

Ласощами Люся називала капсули трамадолу. Про те, що стара фарширувала мене знеболювальним, дізнався випадково, коли вона забула пачку в кімнаті. Більшість слів з інструкції не второпав, утім, наявної інформації мені вистачило, щоб збагнути просту річ – мене підсадили на опіоїди.

Руки не тягнулися до їдла: вони навіть ложки не могли втримати. Я знав, що «скоро» для Люсі – це близько п’яти-семи годин: вона або засне перед телевізором, або забалакається телефоном.

Варто було тікати з Люсиного лігва, коли ще добре стояв на своїх двох, однак я ж не знав про її схильності, а натомість очікував, що вона засмутиться від новини про переїзд. Бабуня звикла до мене за роки нашого співіснування, бо я – зручний у побуті: не воджу безталанних лобуряк, тримаю кімнатку чистою й ходжу до крамниці по цигарки «Кент». І ще я, звісна річ, платив пристойні гроші.

Словом, за лічені дні до переїзду Люся запропонувала мені вівсяне печиво. Поки я тут жив, вона жодного разу не приготувала нічого гарнішого за лайно новонародженого, тож узагалі здається, що Люся не знає, як харчуватися смачно: лиш засмажена до вугілля риба, просякнутий жовтим майонезом салат і квашені огірки. Я відмовлявся щоразу, коли Люся хотіла нагоду-

вати мене перед парами. «Дуже кваплюсь, іншого разу!» – вигукував і вибігав із квартири. Проте коли вона запропонувала домашнє печиво, то я не стримався. Справжнє домашнє печиво спокусило мене, як не спокусила б жодна дівчина (вони цього й не робили). Жалюгідна приманка, але Люся натиснула на слабке місце. Чому слабе? На диво, не пам'ятаю.

Увечері моя шкіра зблідла, очі залилися кров'ю, а кишківник вивергнув себе самого. Люся бігала довкола й удавала стурбованість, носячи чаї та протираючи тіло оцтом. Вона також дала мені вперше невелику дозу трамадолу, після якої мої м'язи розтеклися, спазми зникли і стало не тільки добре, але й фантастично.

Усі знають свою найбільшу помилку, що дошкуляє перед сном, чи уві сні, чи після сну. Вона спалахами зблискуватиме, допоки не з'явиться ще химерніша хиба. Гадаю, помилок більше я не вчиню, бо тепер навіть не відповідаю за власне життя. Міг вирватись, але не зробив цього. Занадто слабкий, а отже, і надто дурний.

За рифленим склом пронісся силует. Я навчився розрізняти за звуками та силою кроків, коли вона йде до мене, а коли – на кухню. У мою кімнату Люся йшла невпевнено й потайки, ніби обдумувала, чи варто турбувати свого колишнього орендаря. А коли на кухню, то неслася, мов стара корова. У мене було обмаль часу, аби ввіпхати в себе наїдки, інакше... Не може бути інакше. Я перехилився на лівий бік, намацав ложку

й зачерпнув суп. Капуста кольору болота, тоненько нарізана картопля і білий згусток сметани. Око дригнулося від смороду. Через кілька годин мене виверне, але ж чи є в мене вибір? Напевно, є, але інший шлях наблизить мене до смерті, а вмирати у тьмяному приміщенні з рожевими стінами бажання, насправду, немає.

Перша ложка. Друга. Третя. Пауза.

Це всього лиш підгнила капуста, а доводилося їсти й осоружнішу їжу. Тверда грудка підійшла до горла, шлунок стиснувся. Я заплющив очі й подумав про трамадол. Уявив, як усі тілесні страждання забере морською хвилею, як опромінить усього мене літнім сонечком, як овіє ніжним леготом, а потім настане прегарний сон.

Четверта ложка. П'ята. Шоста.

Якщо не дихати й не дивитися, то доволі стерпно їжа. Шматки капусти – м'які й розварені, немов макарони, а картоплинки – шматочки м'яса.

Сьома. Десята. Дванадцята.

Розплющивши очі, я заплакав – тарілка досі повна. Хотілося перекинути тацю й завити в небо, точніше – в стелю. До вхідних дверей із моєї кімнати – близько семи метрів. Я міг би, але чи хочу?

Люся нерухомо стояла за дверима. Мої покалічені пальці ніг, рука з ложкою та серце затерпли, мокрі очі миттю висохли, а в животі – зашкварчало. Бліде й розмите Люсине обличчя за склом пантрує мене.

Тарілки мають блистити до її приходу, бо...

Я наминав ці недоїдки, знаючи, що шлунок уже готувався до всеохопного страйку. Боковим зором переглядався з Люсею.

Потім обриси за склом зникли.

Вона не повернулась і тоді, коли рожеві стіни встигли перефарбуватись у чорне й шугнути в забуття. Увесь день із них лунав шум, буцімто десь тут стояв старий випуклий телевізор, якому обірвали зв'язок. Стіни шепотіли й вигукували моє ім'я, але я не реагував. Мабуть, через німування вони вирішили вдавати, що хочуть мене стиснути.

– Агов, – мій голос звучав прокуреним, ніби замість легень умонтували старі пропалені динаміки. – Стіни?

Якого хріна я говорю до них? Чому я не можу зараз встати? Навіть кволим я маю більше сили, ніж Люся. Усе, що мені потрібно, – це вийти із квартири, спуститись ліфтом і закричати, а там уже й поліціянти прийдуть, і перша медична допомога, і телеканали... Поки я дивувався власній тверезості, іскра пронеслася в шлунок й кишківнику. Тіло здригнулося, спиною пробіглись мурахи, а на скронях проступив холодний піт. Якби привиди існували, я б подумав, що один із них саме зараз пролетів поруч, але полтергейстів не існує, зате є тривале утримання від трамадолу.

Живіт зім'яло в аркуш паперу. Я хотів вирвати, випорожнитись і померти. Нові й нові іскорки в тельбухах вигинали мене дугою. Ниття не

допомагало, дряпання шкіри – також, тому залишалося дерти необстриженими нігтями волокна килима, що висів на стіні.

Крізь двері видно, що в Люсі досі мерехтить телевізор. Звуків не чути, однак невеличке сьайво давало знати, що вона ще не спить. Якби лишень Власниця принесла знеболювальне...

– Ліпше обісрусь.

Я крутився, сіпався й урешті-решт упав із ліжка, перекинувши стілець із тацею. Посуд розлетівся і світ стиснувся до однієї точки – моїх нутрощів, у яких роївся чорт. Не знаю, коли я розплющив очі, але перше, що побачив, – її безкровні варикозні ноги в затертих домашніх капцях.

– Дитинко, що ж ти таке накоїв, – вона промовила це без жодного докору.

Я перевів погляд вище: Люся стояла в білій із жовтими плямами нічній сорочці по коліна. Знову морщаві цицьки...

– Уставай, Данусю, спатки треба.

– Мене... мене болить, – я схопився за живіт і скривився.

Чи є щось іронічніше й паскудніше у світі, ніж обгидитися під ногами Власниці, яка тримає вас для задоволення своїх потреб?

– Ох, знову не дотерпів, – Люся оголила свої дрібненькі, схожі на зернівки кукурудзи, зуби. – І що нам робити?

Я знав, яке покарання на мене чекає, тому за мить до зомління попросив невідь-яку вищу силу забрати моє життя.

Дзуськи мені. Отямився від того, що кисті перетисло медичними фіксаторами (моє ліжко насправді – не зовсім ліжко, а радше лікарня-на койка, в яку вбудовано гачки для ременів). Люся кріпила мої щиколотки в нічній сорочці, отже, досі ніч і без тьми я провалявся недовго. Спазматичний біль у бебехах наростав разом із тим, як зникала млість. До того ж, смерділо власним лайном.

– Пані Люсю, будь ласка, прошу Вас, дайте капсулу, – я вовтузився. – Благаю, болить, я ж усе з'їв, можу ще, якщо потрібно, але дайте трамадол!

Вона повільними рухами, наче насолоджуючись, дістала фіолетову коробочку з-під печива. Боже, тільки не це.

– Дитя моє, вгамуйся.

Від одного погляду на коробку живіт почав менше скімлити. Я також замовк, бо знав із минулого досвіду, що крик треба приберегти на потім.

– Прошу Вас.

Люсі байдуже на мої благання – вона налаштована покарати й задовольнитися. Підозрюю, що в деякі з попередніх разів Власниця навіть отримувала оргазм, тож щоразу під час катувань вона викладалася на максимум. Намагалася дати мені стільки болю, аби кінчити самій.

– Я зроблю все, що Ви скажете...

Було запізно, і я це усвідомлював. Вона неквапливо дістала зі скриньки моток ниток і скособоченими пальцями повидирала з нього голки. Усього – п'ять. Сьогодні – всього-на-всього п'ять. Траплялися дні, коли доводилося терпіти й десять.

Люся обробила голки горілкою, а залишок вкинула в себе. Стара милувалася моїм блідим сухоребрим тільцем зі здутим черевом. Милувалася, бляха, гладила мої ступні, збуджено зітхала. Цей ритуал означав, що вона ввійшла у смак. Єдине, що я міг, – зчепити пальці, щоб потягнути час. Для чого? Уявлення не маю. Просто ненавиджу безпорадність.

– Розслабся, буде ж тільки гірше.

Розслабився, бо справді стане гірше. Вона присіла біля моїх ніг, потерлася щокою об шкарублу п'ятку й удихнула в повні груди їхній запах.

– Не плач, – прошепотіла. – Данусю, тобі ж добре, ти ж – мій. А я – твоя.

Першу голку Люся повільно протисла під ніготь великого пальця. Робила це, як завжди, зі своєю збоченою ніжністю. Я бачив, що ніготь натягується, а шкіра під ним – біліє. Намагався не дригатись, тому вперся потилицею в подушку і стиснув зуби. З очей бризнули сльози. Рот набрався слини. Я дихав ніздрями глибоко, щоб не закричати.

Люся зацікавлено дивилася на мене знизу. Вона залишила голку на половину під нігтем, що вже пульсував, та лагідно взялася за другий. Хвиляста пластина меншого вже була відшаро-

вана, тож голка з легкістю пролізла до нігтьової основи. Тут уже я не стримався й заволав. Шарпав прив'язаними руками, бився об ліжко, хотів вирватися. Задоволена Люся ковзнула до третього – середнього. Там – ніготь товстіший, не-ушкоджений, міцніший. Спершу голка не хотіла входити, ніби вперлась у панцир. Люся, висунувши язик, натиснула сильніше. Пролунав тріск. Ніготь лущився зсередини. Четвертий палець – безіменний – ніколи не здавався чутливим. Та голка ввібгалася збоку, а не по центру, і влізла в «живу» м'яку плоть під нігтем. Моє горло захрипіло від крику, я вертів головою, наче під носом дзижчала бджола.

У мізинець голка зайшла повністю, але я вже не ворухився. Мій сечовий міхур не витримав – і зі стегон потекли прудкі струмінці, та Люся не поспішала завершувати. Тиснула, трохи прокручувала і приглядалася до моєї реакції.

– Ось і все. Не було чого кричати, Данусю.

– Благаю...

– Ти – молодець, – Власниця підняла мою голову, поклала на язик капсулу й улила в ротову порожнину воду. – Зайду до тебе вранці.

Коли три роки тому я з тіткою ввійшов у невеличку двокімнатну квартиру Люсі, то приємно здивувався. Помешкання пахло господарським милом і дешевим китайським чаєм, на стінах висіли картини незнайомих художників, а рослинність... Боже, скільки було квіток, вазончиків, навіть базилік на підвіконні ріс! Усе видавалося